

EIA metody

Sérologický průkaz infekčních nemocí,
kvantifikace antigenů, nádorových markerů,
toxinů.....

Reakce antigenu s protilátkou

První fáze je rychlá (sekundy)

vs

Druhá fáze je pomalá

(minuty, hodiny)

Podle povahy antigenu:

- Precipitace = antigen je solubilní
- Aglutinace = antigen je korpuskulární (erytrocyt)

Uspořádání testů EIA

- homogenní x heterogenní
- kompetitivní x nekompetitivní
- konjugát – Ab značená enzymem (HRP, AP, Gly)
- substráty pro enzymy, i fluorescenční (citlivost)
- chromogeny pro HRP (OPD, TMB, 5AS, DAB)

Kompetitivní uspořádání EIA

- heterogenní
- homogenní
- závislost signálu na koncentraci analytu: ?
- vhodné pro nízkomolekulární analyty (haptén) – toxiny, drogy, léky, aditiva, alergeny a pod.

Nekompetitivní uspořádání EIA

- heterogenní
- (homogenní) – schéma?
- závislost signálu na koncentraci analytu: ?
- sendvičové uspořádání vhodné pro vysokomolekulární analyty

EIA metody

TITRACE protilátek - kvantifikace Ab, jednotka – titr (stupeň ředění)
nebo I.U. (IgE)

protilátky proti bakteriálním infekcím (*Helicobacter pylori*, **protilátky proti borelióze** (*B. burgdorferi, garinii, afzelii*) – *diagnóza, účinnost terapie, prognostický význam*

protilátky proti virovým infekcím

(herpetické viry, hepatitidy, HIV a mnoho jiných) - diagnóza, účinnost terapie, prognostický význam

Kvantifikace antigenů – jednotka ng analytu/ml vzorku

přímý průkaz Ag (*HBsAg, HIV*) *při infekčních onemocněních*

průkaz a kvantifikace nádorových markerů (příklady – na lab. cvičení, min. 5)

průkaz alergenů v potravinách, potravních doplňcích, průkaz toxinů

ENZYMOVÁ IMUNOANALÝZA – EIA

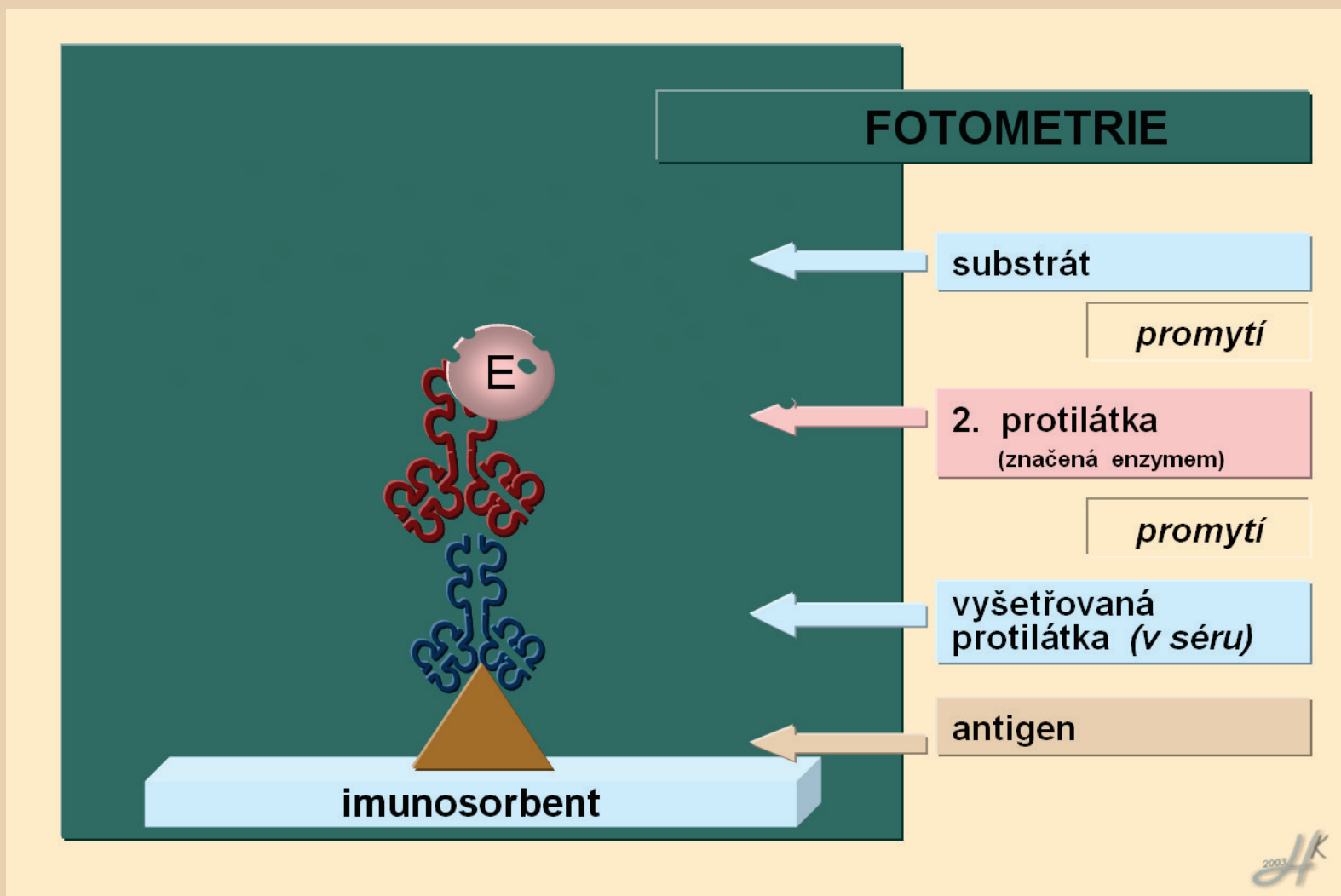
(ELISA - enzyme linked immunosorbent assay)

- Lze využít jak **pro stanovení protilátek** (v izotypech IgG, IgM aj.)
tak pro stanovení antigenu
- **komplex Ag - Ab detekován sekundární protilátkou značenou enzymem** (křenuvová peroxidáza, alkalická fosfatáza)

Ag: celobuněčný lyzát (rozbití ultrazvukem, hypotonické prostředí, zmražování - rozmražování), **bakteriální exoprodukty**, **rekombinantní Ag aj.**, **alergen**, **autoantigen**,

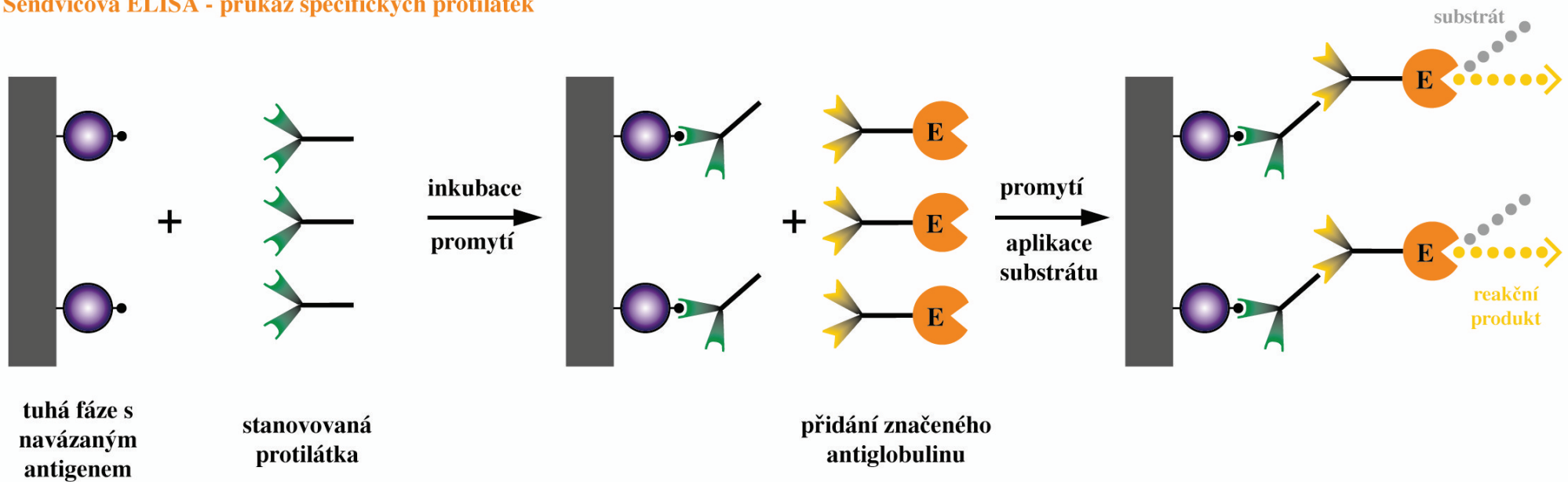
- **protilátková odpověď v jednotlivých třídách Ig** (IgG, IgM)
- **vysoká citlivost** (<1ng/l)
- **hodnocení testu**
  - **kvalitativní** (hraniční sérum, cut-off)
  - **kvantitativní** (kalibrační křivka)

ELISA – průkaz specifických protilátek

ELISA sandvičová – průkaz Ab

Sendvičová ELISA - průkaz specifických protilátek

ELISA test - křivka

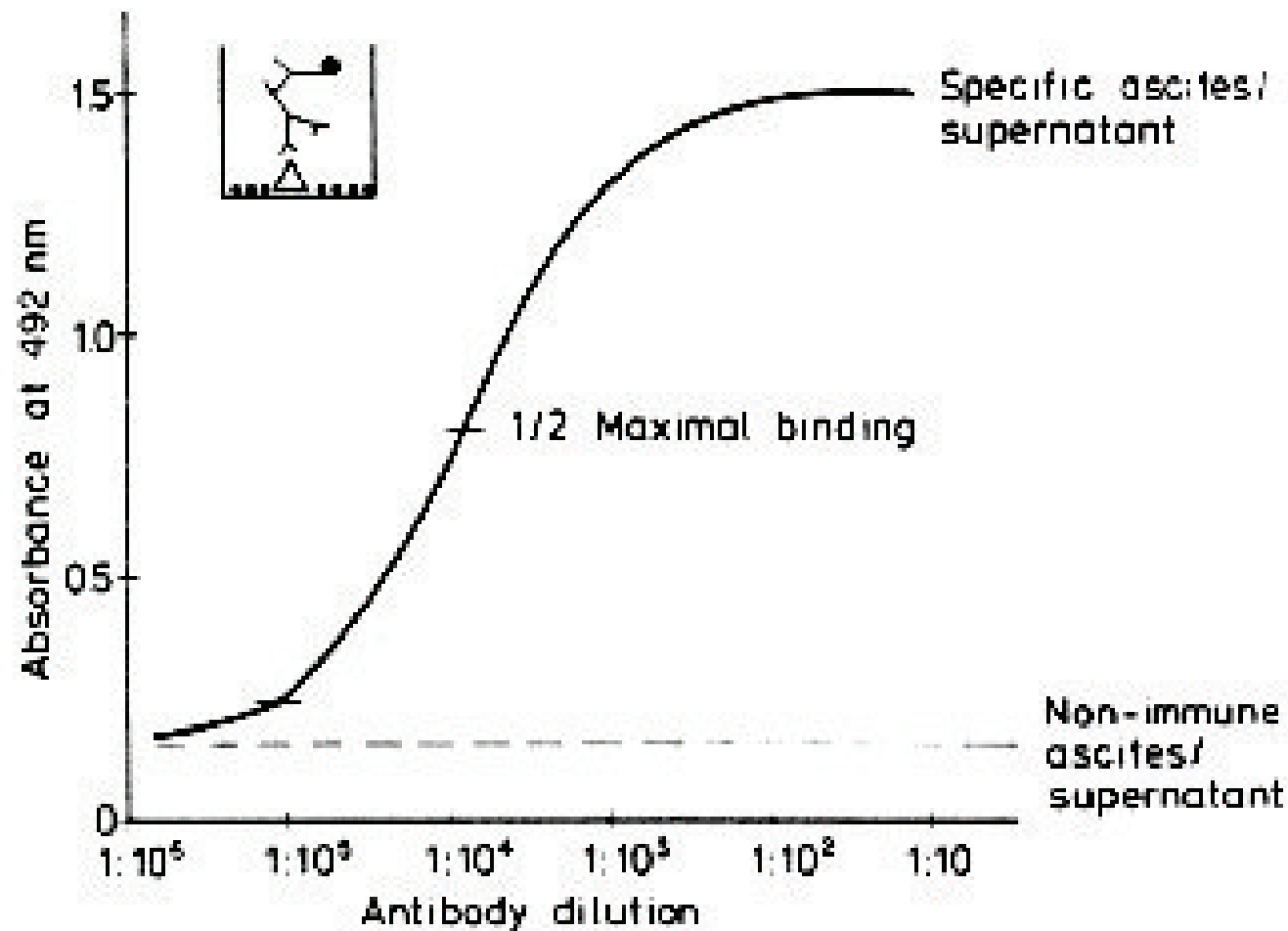
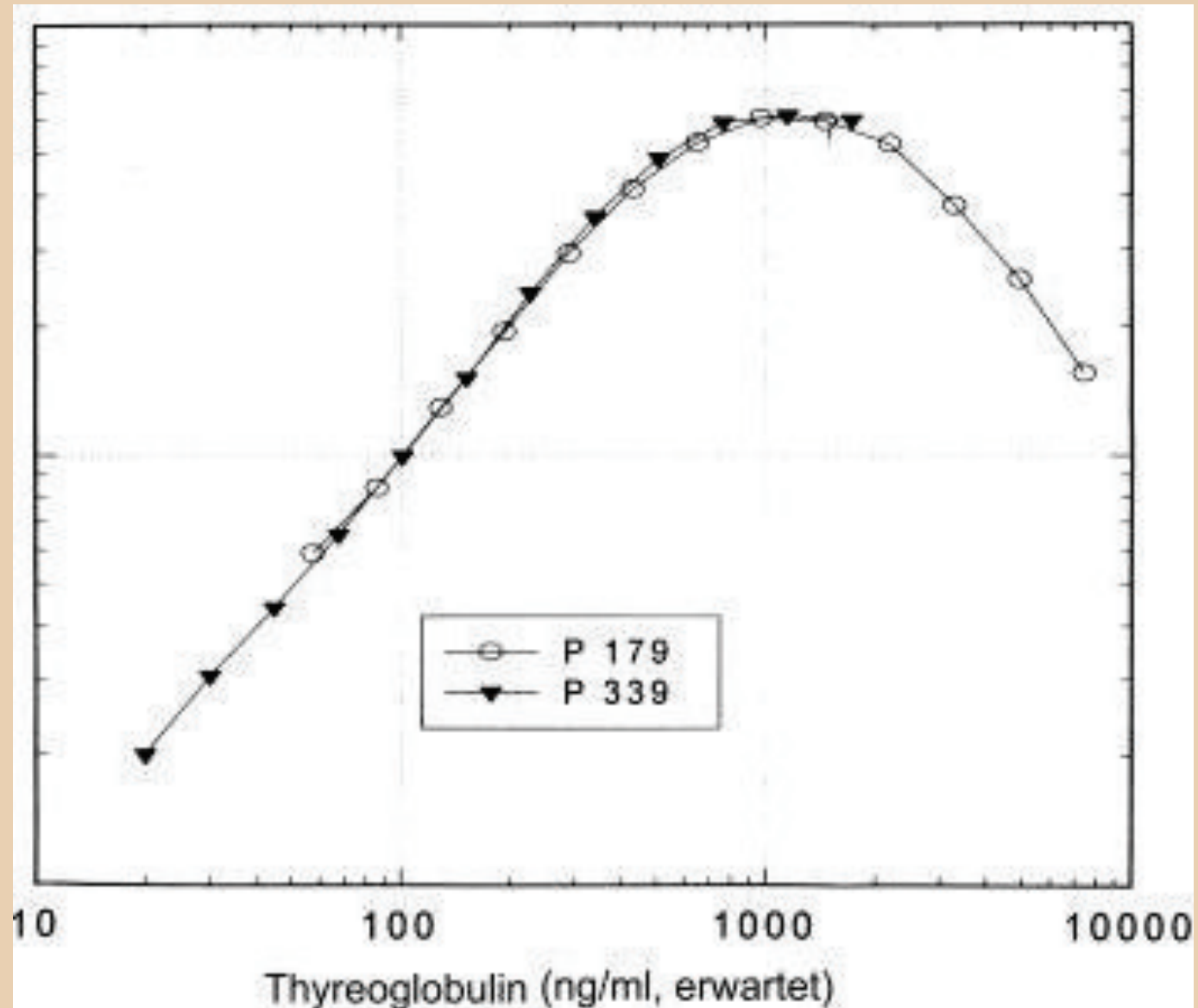
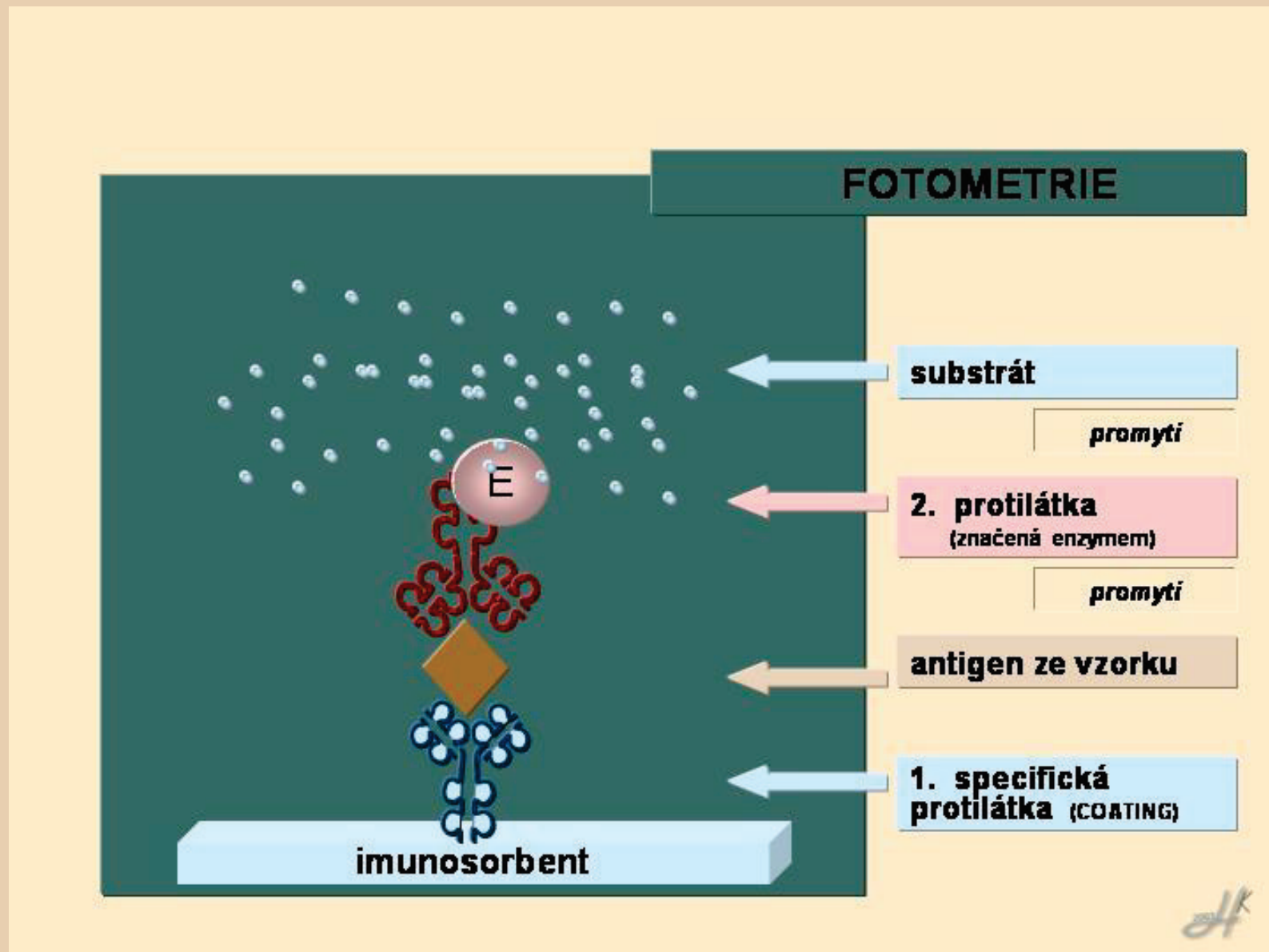

Fig. 7.1.1 Antibody titre by ELISA: either half-maximal binding, i.e. 1:10⁴, or minimal detectable response above negative control, i.e. 1:10⁵

Hook efekt testu ELISA

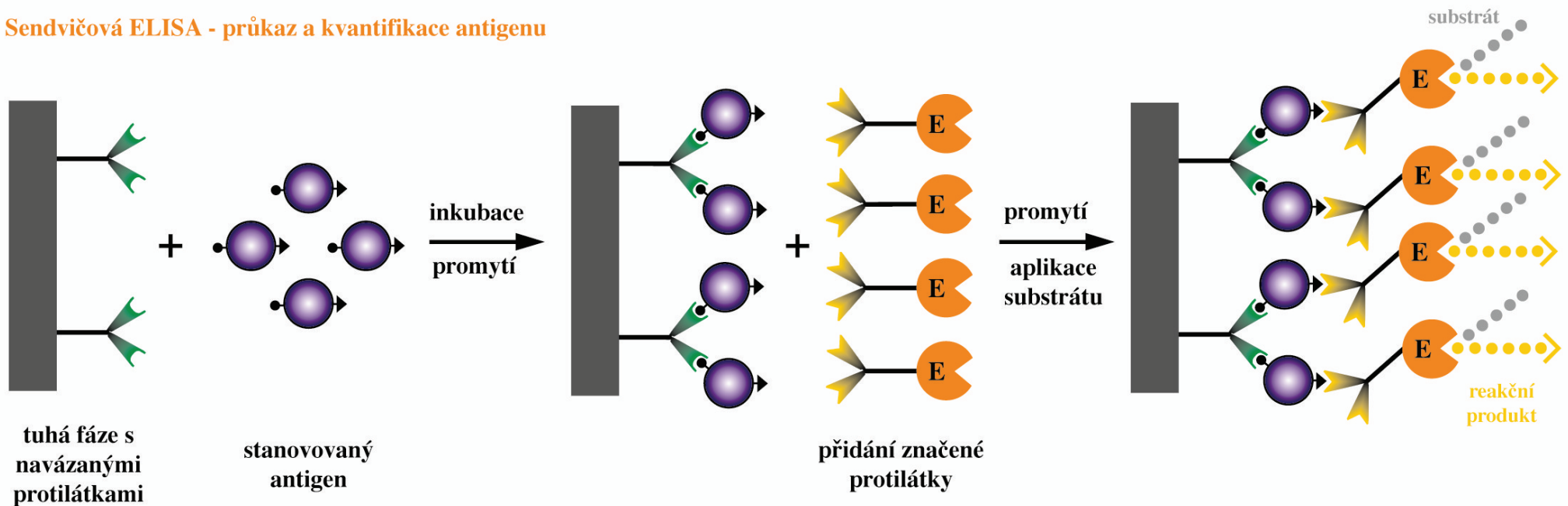

ELISA – průkaz antigenu

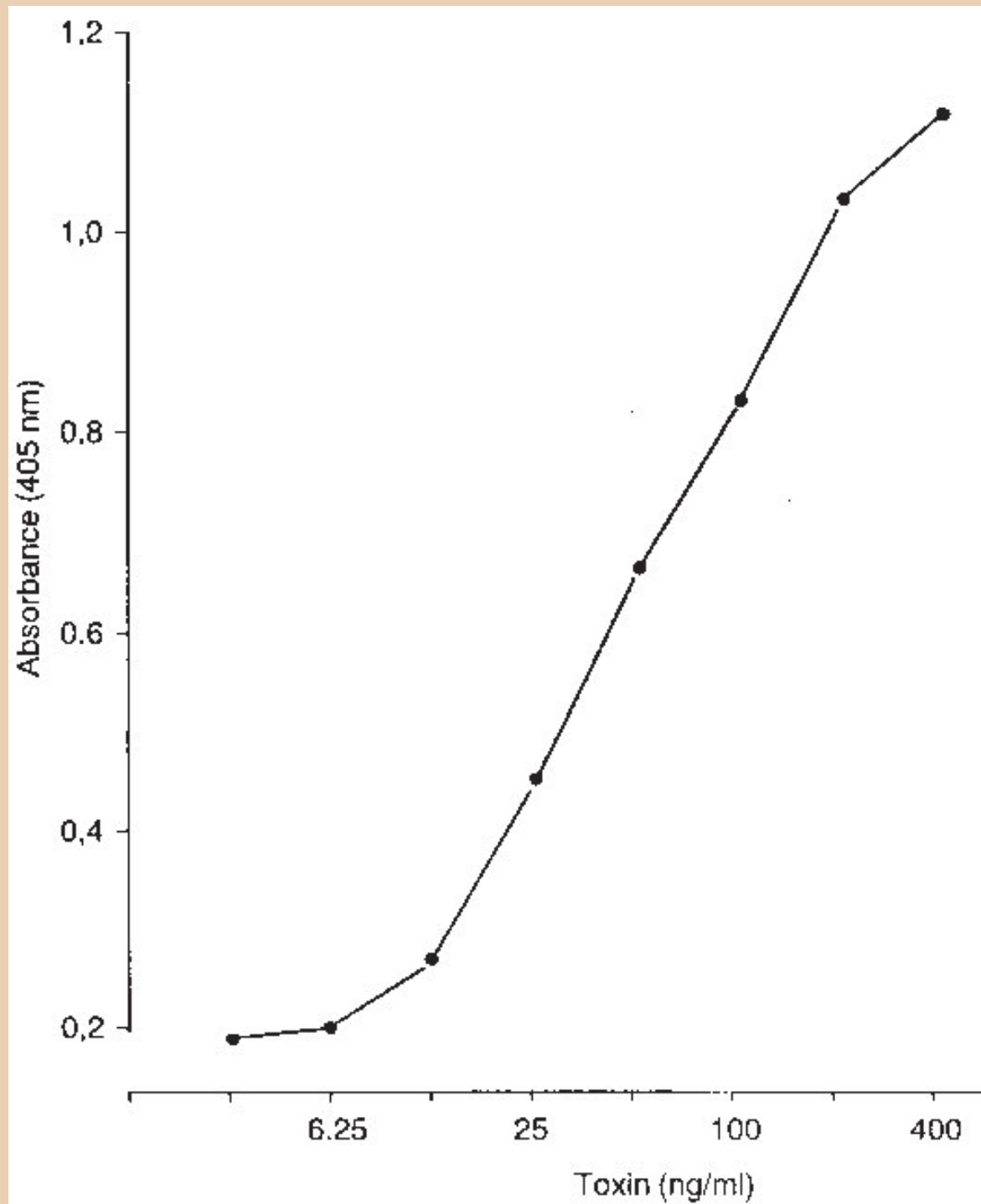

ELISA sandvičová – průkaz Ag

Sendvičová ELISA - průkaz a kvantifikace antigenu

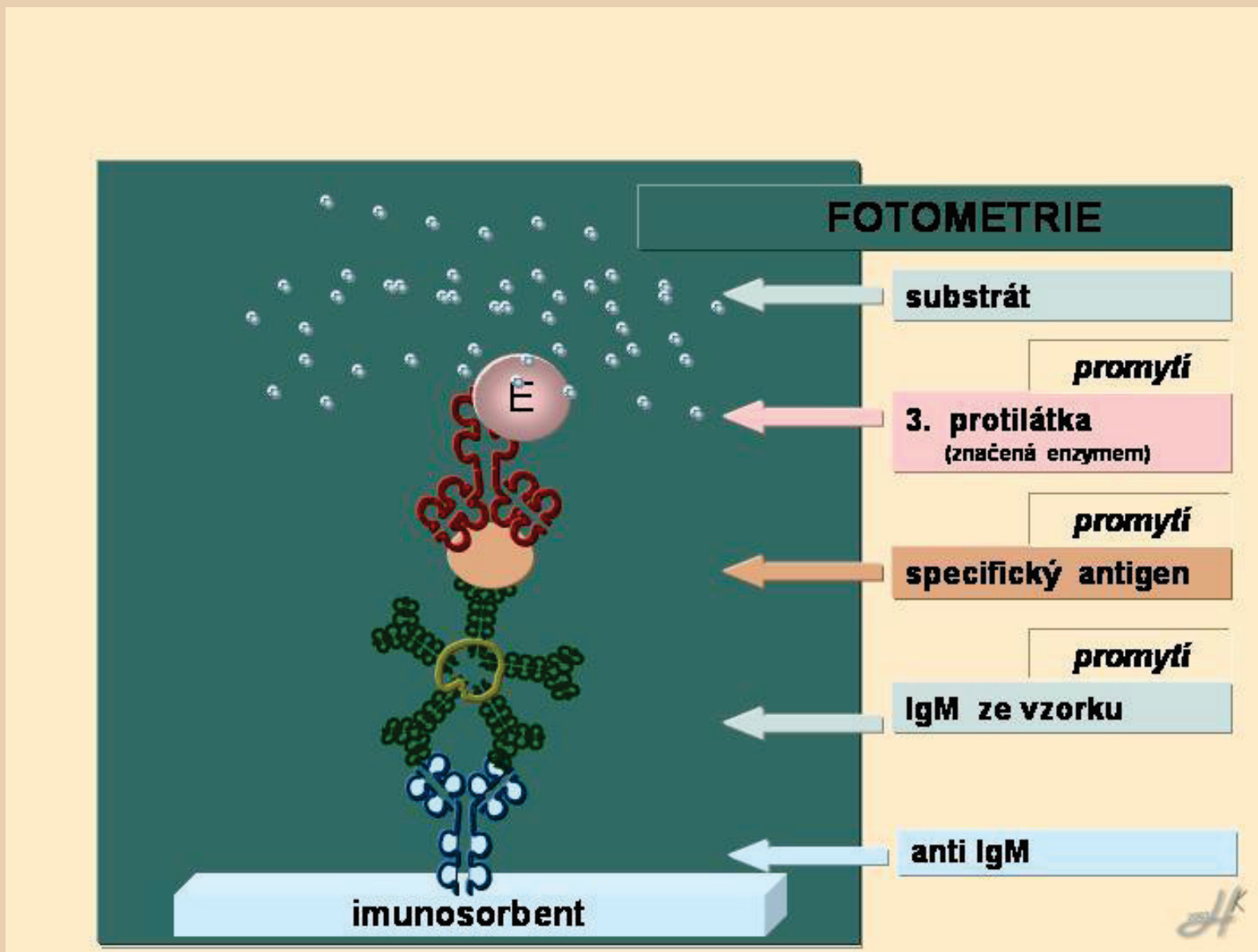

Kvantifikace toxinu

IgM „capture“ – průkaz specifických protilátek IgM

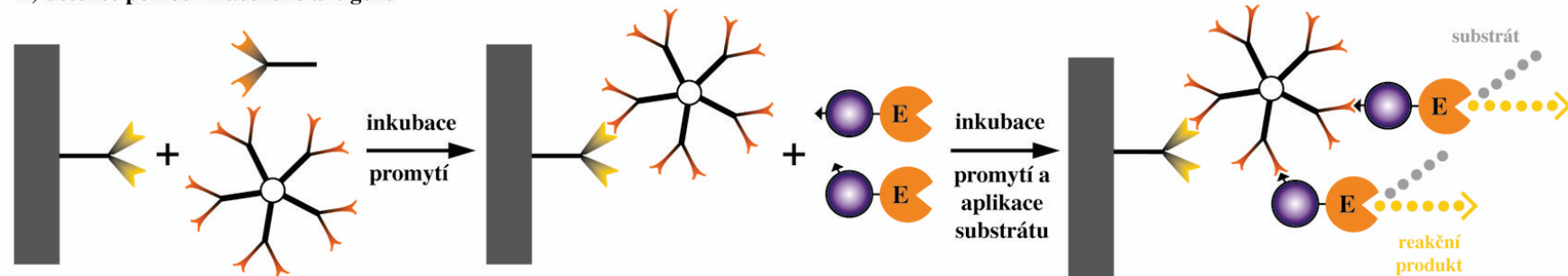
proti infekčnímu agens (odstranění vlivu specifických IgG protilátek)

IgM capture metoda

Metoda "IgM capture"

A) detekce pomocí značeného antigenu

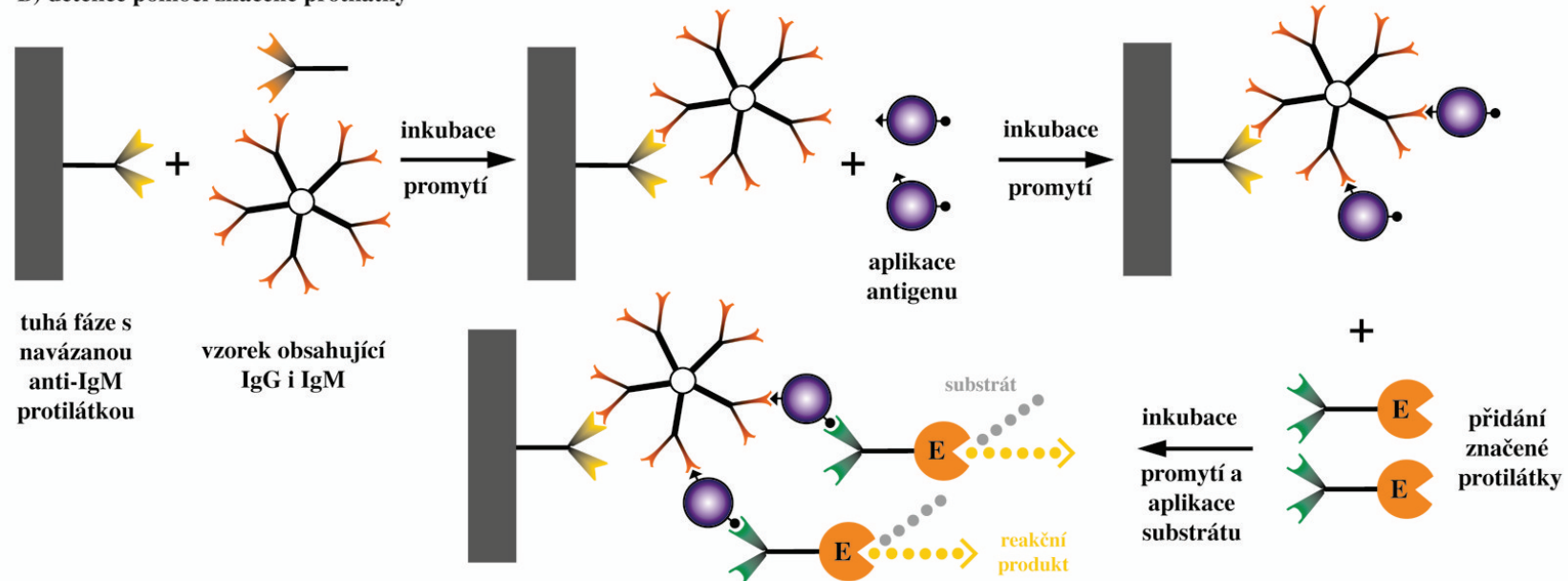

tuhá fáze s navázanou anti-IgM protilátkou

vzorek obsahující IgG i IgM

přidání značeného antigenu

B) detekce pomocí značené protilátky

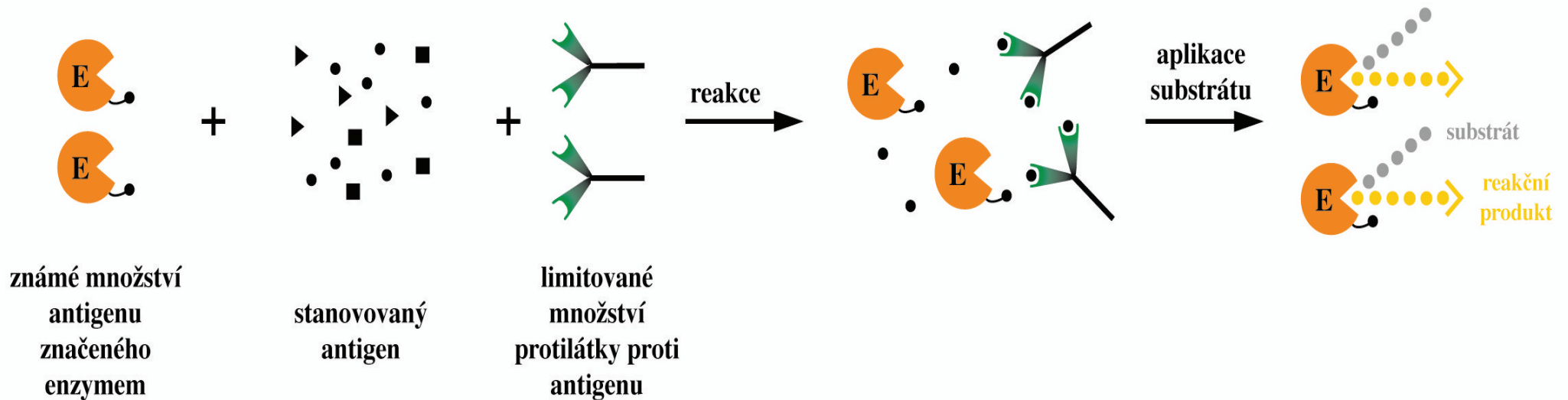
tuhá fáze s navázanou anti-IgM protilátkou

vzorek obsahující IgG i IgM

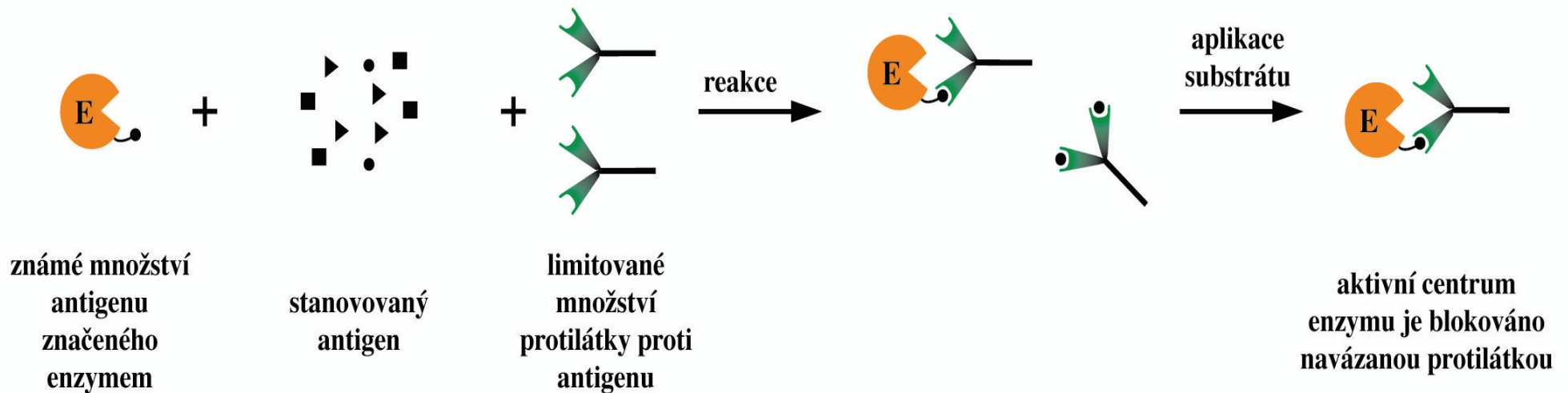
přidání značené protilátky

Homogenní EIA

Homogenní EIA s vysokou koncentrací stanovovaného antigenu

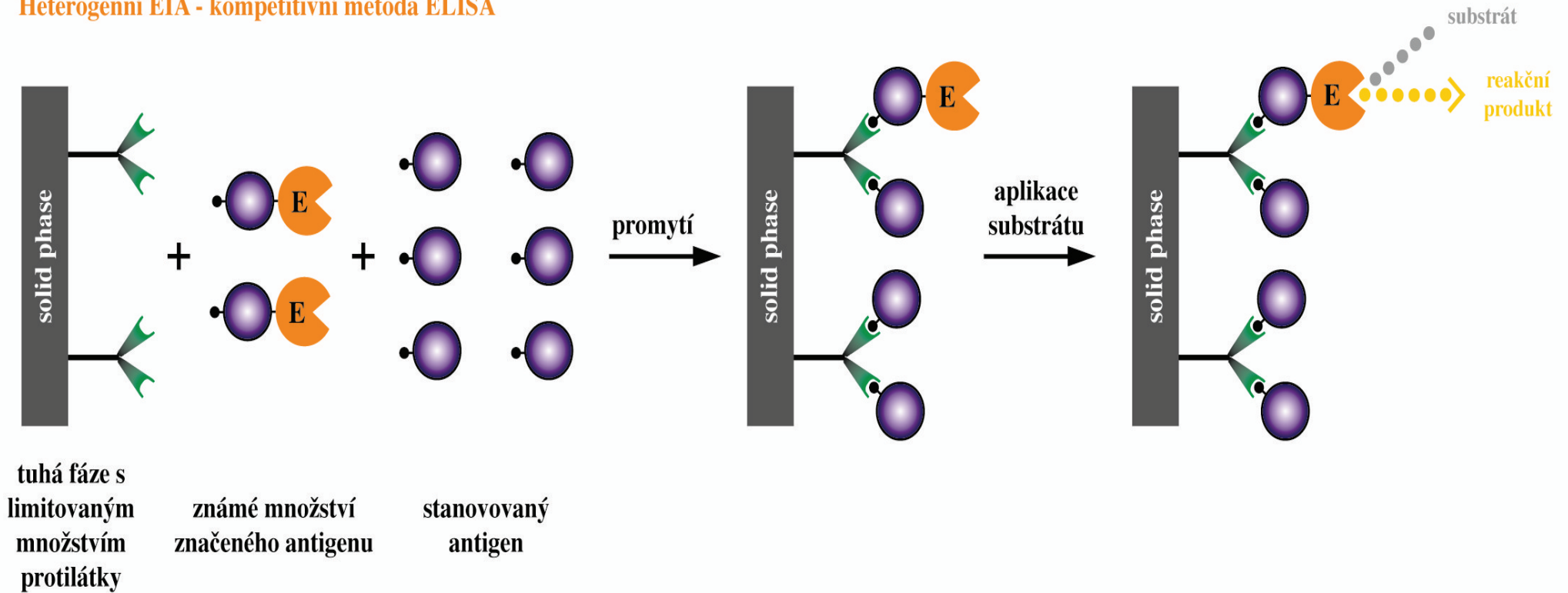

Homogenní EIA s nízkou koncentrací stanovovaného antigenu

Heterogenní EIA

Heterogenní EIA - kompetitivní metoda ELISA

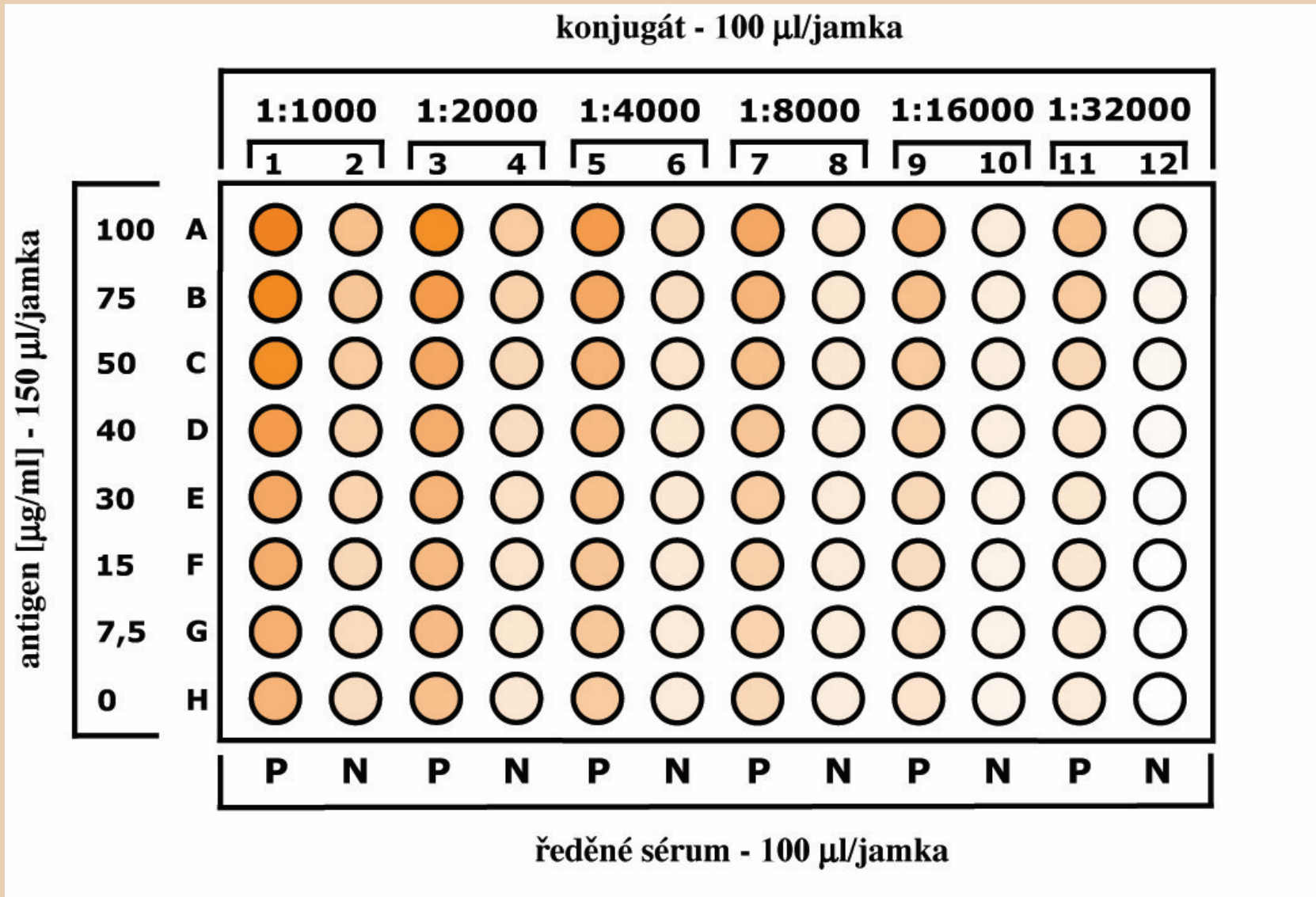
EIA testy

- Kvalitativní – dublety, triplety vzorků s předem stanoveným stupněm ředění
- Kvantitativní – stanovení titru protilátek (stupeň ředění vyšetřovaného séra)
- Kvantitativní – stanovení množství antigenu (mikro až nano gramy i méně) pomocí kalibrátoru a kalibrační křivky
- Kontroly pozitivní, negativní (matrice), kontroly nespecifické sorpce (blank)

**TYPICKÝ VÝSLEDEK STANOVENÍ
SPECIFICKÝCH PROTILÁTEK TECHNIKOU ELISA**

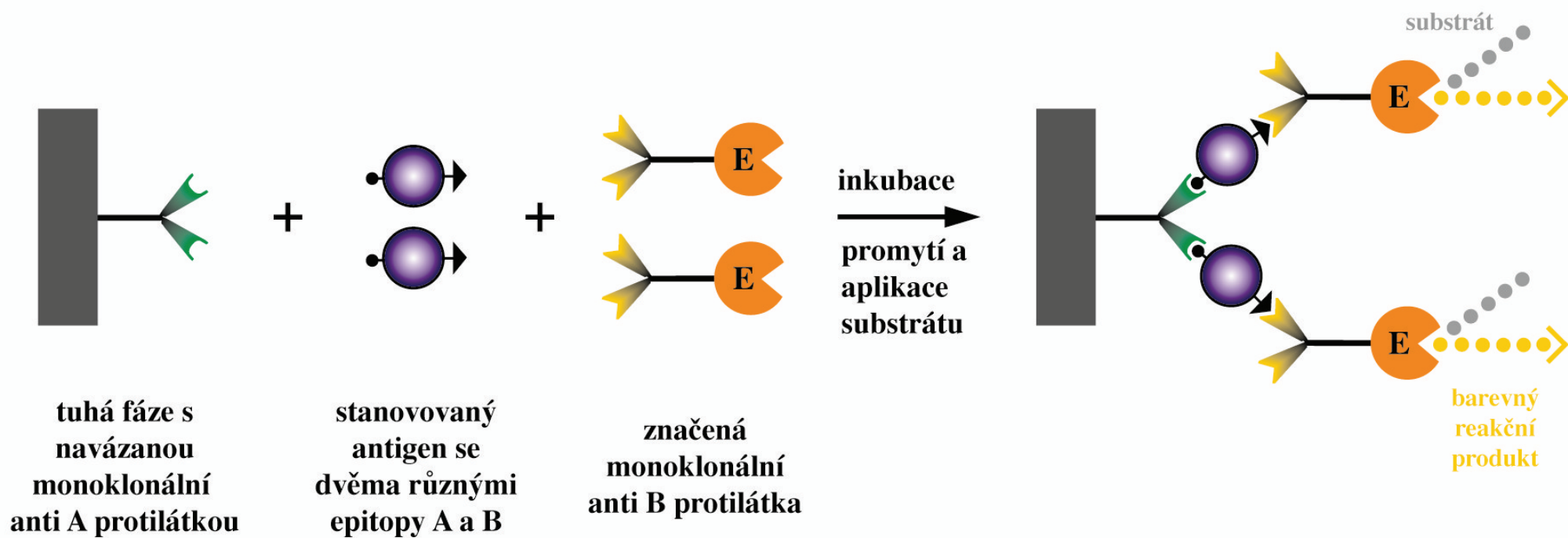

Optimalizace ELISA – titrace Ag a optimalizace množství konjugátu

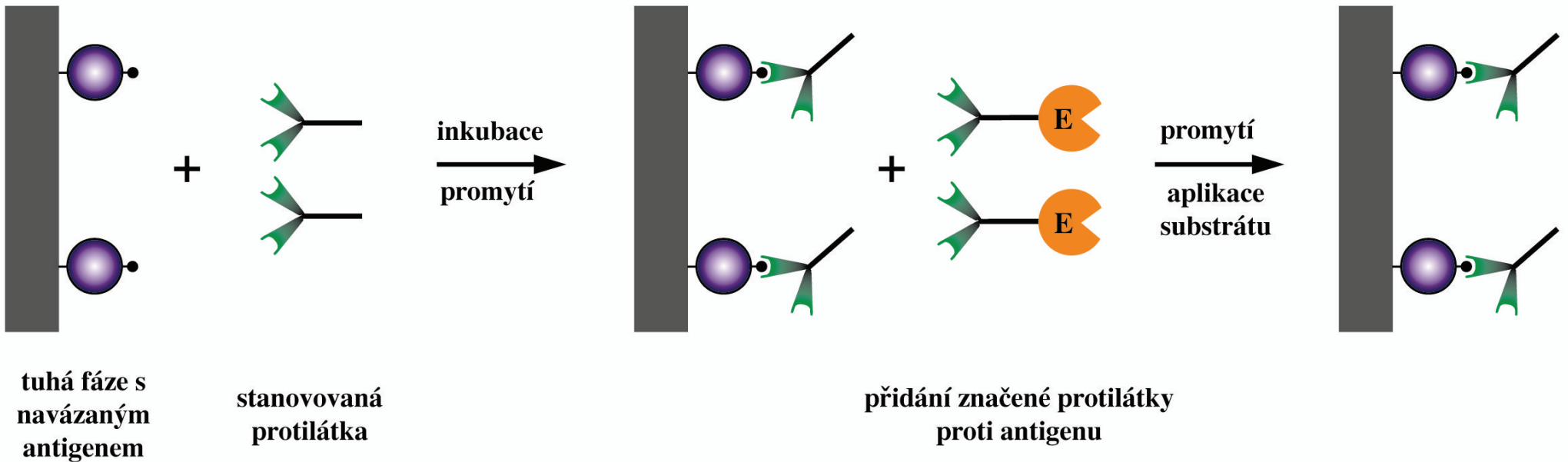
One step ELISA

Jednokroková ("One Step") ELISA

Průkaz specifických protilátek

"Blocking" detekce protilátek - ELISA

Průkaz protilátek pomocí jejich dvojvaznosti

Detekce protilátek pomocí jejich dvojvaznosti

